

ZABRANJENO JE:

1. reklamiranje nadomjestaka za majčino mlijeko.
2. davanje besplatne uzorke nadomjestaka za majčino mlijeko.
3. promidžba nadomjestaka za majčino mlijeko u zdravstvenim ustanovama, uključujući dijeljenje besplatnih ili jeftinih uzoraka.
4. savjetovanje majki od strane predstavnika proizvođača nadomjestaka za majčino mlijeko.
5. poklanjanje uzoraka zdravstvenim djelatnicima.
6. slike koje idealiziraju umjetnu prehranu, uključujući slike novorođenčadi na etiketama proizvoda.
7. promidžba neprimjerenih proizvoda kao što su, na primjer, zaslađeno kondenzirano mlijeko i čajevi za bebe.
8. promidžba dopunske hrane na bilo koji način koji bi mogao ići na štetu isključivog i neprekidnog dojenja.
9. davanje financijske pomoći profesionalnim osobama /u zdravstvu i slično/ od strane proizvođača hrane za novorođenčad, kako ne bi došlo do sukoba s potpunom podrškom dojenja od strane profesionalne osobe.

ZAHTIJEVA SE:

1. Informacije koje dobivaju zdravstveni djelatnici bi morale biti utemeljene na znanstvenim podacima i činjenicama.
2. Sve informacije o umjetnoj prehrani, uključujući i etikete, trebale bi objasniti koristi dojenja i sve troškove i opasnosti povezane s prehranom mliječim formulama.
3. Svi proizvodi trebali bi biti visoke kvalitete i uzimati u obzir klimatske uvjete i mogućnosti čuvanja u zemlji u kojoj se koriste.
4. Promicanje i podržavanje isključivog dojenja prvih šest mjeseci te nastavak dojenja do dvije godine ili više, kao svjetske zdravstvene preporuke.
5. Podržavanje nadohrane nakon šest mjeseci starosti, s time da je potrebno navesti da uvođenje bilo kakve hrane ili pića prije nego što je nutritivno potrebna može omesti dojenje.
6. Proizvođači i distributeri morali bi se pridržavati preporuka Pravilnika, čak i ako to nije regulirano nacionalnim zakonodavstvom.

Roda - roditelji u akciji

Zagreb, Čanićeva 14
Tel: 01 61 77 500
Fax: 01 61 77 510
Mob: 091 586 3717
www.roda.hr
e-mail: roda@roda.hr

zaštitimo dojenje od agresivnog marketinga

nadgledanjem primjene Međunarodnog pravilnika o marketingu
nadomjestaka za majčino mlijeko

RODA®
| roditelji u akciji |

Često se može čuti od strane izdavača časopisa, autora web stranica... da i mame moraju dobiti pravu informaciju o dječjoj hrani, a da oni sami moraju živjeti i često opstaju velikim dijelom zahvaljujući marketingu.

Postoji rješenje i za ovakve dileme: roditelji i bebe zahvalni su kupci i mnogih drugih potrepština, osim eventualno dječje hrane za bebe mlađe od 6 mjeseci - tu su dječja kozmetika, igračke, pelene i slične potrepštine, kolica, dječja odjeća i obuća, dječje knjige, literatura o trudnoći, dojenju, roditeljstvu.... sve to je itekako potrebno, a ne ugrožava niti umanjuje značenje prirodnog načina prehrane.

ZBOG SVEGA NAVEDENOG, naš zadatak je uvođenje Pravilnika u hrvatsko zakonodavstvo i praksu, s konačnim ciljem

- davanja podrške dojenju,
- informiranja javnosti (prvenstveno roditelja) o dobiti dojenja,
- onemogućavanja svih koji dojenje guraju u drugi plan reklamirajući nadomjestke majčinom mlijeku za djecu do 6. mjeseci, čajeve, sokove i kašice, dude varalice, bočice sve ono što može omesti i u konačnici onemogućiti dojenje.

Na što se primjenjuje Pravilnik?

Međunarodni pravilnik se primjenjuje na nadomjestke za majčino mlijeko, dopunsku hranu koja se daje preko bočice, bočice za hranjenje i dude. Za dojenačku formulu je vrlo jasno da je u doseg pravilnika. Klasifikacija dojenačkih formula poznatih pod imenom "follow-on" ili "follow-up" formula je uvedena od strane industrije dječje hrane nakon uvođenja Pravilnika (1986. godine je Svjetska zdravstvena skupština usvojila rezoluciju WHA39.28 u kojoj stoji da takvo mlijeko "nije nužno"). Proizvođači i distributeri iz industrije dječje hrane tvrde da "follow-on" formule nisu zamjene za majčino mlijeko, već dopunska hrana, te tvrde da se Pravilnik na njih ne odnosi. Međutim, u Pravilniku je jasno navedeno da se odnosi i na dopunsku hranu koja se daje preko bočice. Osim toga, Svjetska zdravstvena organizacija preporuča nastavak dojenja u drugoj godini života, a "follow-on" formule zamjenjuju to mlijeko i stoga bi se mogle promatrati kao zamjene za majčino mlijeko.

Pojam "dopunska hrana" odnosi se na kravlje mlijeko, voćne sokove, žitarice, povrće i svaku drugu tekućinu, krutu ili polukrutu hranu koja se daje uz majčino mlijeko (ili uz dojenačku formulu). Takva hrana se također zove "hrana za odbijanje od dojke". Na dopunsku hranu primjenjuje se Pravilnik ako ona zamjenjuje onaj dio djetetove prehrane koji se najpotpunije zadovoljava preko majčinog mlijeka. Svjetska zdravstvena skupština je 1996. godine usvojila rezoluciju WHA49.15 u kojoj stoji da se marketing sve dopunske hrane ne bi smio biti takav da šteti isključivom dojenju i održavanju dojenja.

Zašto se RODA bavi Pravilnikom i što zapravo radimo?

Jedna od glavnih aktivnosti RODE je promocija, zaštita i potpora dojenju, a "Međunarodni pravilnik o marketingu nadomjestaka za majčino mlijeko" ima za cilj zaštitu zdravlja dojenčadi kroz potporu i zaštitu dojenja. Dakle, ciljevi su nam isti!

Rodina radna ekipa za nadgledanje primjene Pravilnika bavi se zaštitom dojenja od agresivnog marketinga nadomjestaka majčinom mlijeku. Aktivnosti ove skupine popularno nazvane "monitoring koda" su:

- praćenje kršenja "Međunarodnog pravilnika o marketingu nadomjestaka za majčino mlijeko",
- upozoravanje kršitelja i informiranje javnosti o kršenjima Pravilnika u Hrvatskoj,
- zauzimanje da se Pravilnik implementira u hrvatske zakone i poštuje u praksi.

U sklopu toga, na portalu upozoravamo na neke od najbezočnijih primjera kršenja Pravilnika, reagiramo u medijima na primjere kršenja Pravilnika, prevodimo materijale vezano uz opasnosti izjednačavanja umjetne prehrane s majčinim mlijekom te vršimo dojave referentnom centru za prikupljanje podataka o kršenju Pravilnika.

Kakvo je stanje u Hrvatskoj? Loše!!!

Naša zemlja je Pravilnik prihvatila 1992. godine na sjednici Generalne skupštine WHO glasajući ZA Rezoluciju o prehrani dojenčadi. Još 1999. godine donesen je nacrt prijedloga zakona kojim bi Hrvatska konačno ugradila u zakonodavstvo ono na što se obvezala potpisivanjem Rezolucije i Pravilnika, ali prijedlog nije nikad prošao saborsku proceduru. Od tada do danas svjedoci smo nemilosrdnog kršenja Pravilnika u Hrvatskoj bez ikakvih posljedica i sankcija.

Kako se Pravilnik krši u Hrvatskoj?

Marketinški su na najjednostavniji plaćeni oglasi, uglavnom u tiskovinama namijenjenim roditeljima i bebama, gdje se na gotovo svakoj stranici može vidjeti reklama koja krši Pravilnik.

Bombardirani smo informacijama o tome da je "to-i-to" adaptirano mlijeko upravo sinonim za mlijeko, koje dudu su najbolje za novorođenče, te kako pomoću čajeva smiriti dojenačke kolike.

Malo su sofisticiraniji plaćeni oglasi u formi reportaža iz koje nije odmah vidljivo, čak nije nigdje izričito navedeno da se radi o reklami - tobože se stručno piše npr. o dojenju i dohrani, te se otvoreno preporučuje dječja hrana, sokovi, kašice određenog proizvođača, tj. naručitelja oglasa.

Proizvođači dječje hrane redovito organiziraju nagradne igre koje imaju neograničeni vijek trajanja, a cilj im je stimulirati kupnju proizvoda koji krši Pravilnik. Posebno su atraktivne nagradne igre u kojima se roditelje stimulira na kupnju određene vrste adaptiranog mlijeka (i to namijenjenog bebama do 4. mjeseca starosti!), jer se uz svaku kupljenu kutiju dobije poklon - bočica s dudom, dudu varalica ili nešto slično.

